அம், அஹி தமான ஆஹாராசாரங்களாலும் , வாயு மிகவும் நிலே யில்லாத் தன்மையதாய் ஒடிக்கொண்டிருப்பதாலும் தோஷங்கள் கோஷ்டத் திலிருர்து * சாகைகளிலும் 3, எலும்புகளிலும், மர்மங் களிலும் இடம்விட்டுப் பெயர்ர்தோடுகின்றன.—17.

தோஷங்கள் சாகாதிகளிலிருந்து கோஷ்டத்தை யடைதல்:— அவ்வாறே ஸ்ரோதஸ்ஸுகளுடைய முகங்கீனச் 4 சுத்தம் செய்து, மலாதிகளால் அவை அடைபடாமற் பண்ணுவதாலும், தோஷங் களே வருத்தி செய்வதாலும், அபிஷ்யந்தியென்னுங் குணமுள்ள 5 பதார்த்தங்களே யுபயோசிப்பதாலும், ஆமாவஸ்த்தையிலுள்ள தோஷங்கீளப் பக்குவம் செய்வதாலும், வாயுவை அடக்கியாளுவ தாலும் சாசைகளிலிருந்து தோஷங்கள் கோஷ்டத்தை யடையும்.—18.

தோஷங்கள் கோஷ்டத்திலிருந்து பிரகோபமடையும் வகை:— அத்தோஷங்கள் அப்படியே கோஷ்டத்தி லிருந்தவாறு இன்னும் தமது வருத்திக்கு வேண்டிய காரணங்களே எதிர்பார்த்தவண்ணம் தாமதித்துவரும். அவை காலம் முதலியவற்றின் 6 பலத்தைப் பெற்று, இதா தோஷங்களுடைய ஸ்த்காநங்களிலும் பரவி பிர கோபமடையும்.—19.

அன்னிய ஸ்த்தாஙங்களிலுள்ள தோஷத்திற்குத் தகுந்த சிகித் கைஸ:—அத்தோஷங்களுள் ஏதாவது ஒன்று வேருறு தோஷத் திற் நிரத்தான ஸ்த்தாநத்தில் வியாடுத்திருந்து, அது அவ்விடத் தில் வேண்டியவளவு பலம் பெறுததாயிருந்தால், அந்த நிலேமையில் அந்த ஸ்த்தாநத்திற்குரித்தான தோஷத்திற்கே சிகித்லை செய்ய வேண்டும். அன்னிய ஸ்த்தாநங்களி லுள்ள தோஷத்திற்குக் தகுந் தபலமிருந்து, அதனுல் வேறு தோஷங்கள் தாக்கப்படுமானுல், அவ்வித பலமான தோஷத்திற்கு உரித்தான சிகித்லையையே முதலிற் செய்யவேண்டும்.—20.

^{1.} அஹி தமான ஆசாரங்களேப்பற்றி நான்காம் அத்தியாயத்தையும், அஹி தமான ஆஹாரங்களேப்பற்றி ஆரும் அத்தியாயத்தையும் பார்க்க.

^{2.} கோஷ்டம்—136-ம் பக்கம் மூலமும் டிப்பணியும் பார்க்க.

^{3.} சாகைகள்—136-ம் பக்கம் மூலத்தைப் பார்க்க.

^{4.} க்ரோதஸ்ஸுகளின் முகங்கள்—கண், காது, வாய், நாசி, கேத்தி ரம், குதம் முதலியலை அந்தந்த இந்த்ரிய மார்க்கத்திற்கு அல்லது அவயத் திற்கு வாயில்களேப்போல் இருப்பதால், அவற்றின் வாய்கள் ஸ்ரோதோ முகங்கள் எனப்படும். இரத்தக்குழாய் முதலியவற்றின் சுத்தியும் இதனுல் குறிக்கப்படும். 46-வது பக்கமும் பார்க்க.

^{5.} அபிஷ்யந்தி—43-ம் பக்கம் டிப்பணியைப் பார்க்க.

^{6.} காலம் முதலிய-என்பதால் தேசம், தாதுக்கள், பிரக்ருதி, அபத் தியமான ஆஹாராதிகள் என்கிறவைகளும் குறிக்கப்படுகின்றன.

ஸ்த்தாரி தோஷத்திற்கும் ஆகந்து தோஷத்திற்கும் சிகித்ஸை செய் யும் முறை:—கோளாறடைக்க ஸ்தகாவி தோஷத்திற்கு 'முதனிற் பரிஹாரம் செய்து, அதன்பிறகாவது ஆகக்துக் தோஷத்திற்கு ' ஏற்ற சிகித்ஸையைச் செய்யலாம்.—2013.

சாகைகளே ஆச்ரயித்துண்டாகும் தோஷக் கோளாறுகளுக்குப் பழி ஹாரம்:— தோஷங்கள் பிரகோபமடைந்து சாகைகளேப் பழ்றி மிருக்கும் நிலேமையில், பிணியாளிகளே நீடித்த காலம் அவை பெரும் பாலும் அதிகமாக வருந்தச் செய்வதுண்டு; தேஹம், அக்னி இவற் றிற்குள்ள பலாபலங்களேயறிந்த வைத்தியன், அக்கோளாறுகளுக்குத் துரி தமாகத் தோன்றியவாறு சிகித்லையைச் செய்துவிடமாட்டான். அவ்விதம் கோளாறடைந்த தோஷங்களே முறைப் படி சிகித்லா பிரயோகத்தினுல் மெதுவாக சமகம் செய்யலாம்; அல்லது சாகைகளிருந்து ஸுகமாகக் கோஷ்டத்திற்காவது அதைக் கொண்டுவரலாம். தோஷங்கள் கோஷ்டத்தை வந்து அடைந்த தாகத் தெரிந்துகொண்ட பிறகு, எது ஸமீபமான மார்க்கமோ, அவ்வழியினுல் அவற்றை வெளிப்படுத்தவேண்டும். 21—223.

தோஷங்களின் ஆட-பக்வாவஸ்த்தைகளின் குறிகள்:—ஸ்ரோ தஸ்ஸுகள் அடைபடுதல், பலங்குறைதல், தேஹம பாரமா யிருப்ப தாகத் தோற்றுதல், அபாரவாயு வெளிப்படாமல் தடையுறுதல், சோம்பல், உணவு ஜீர்ணமாகாமலிருத்தல், கபம் முதலியதை அடிக் கடி உமிழ்ர்து வருதல், மலபர்தம், அரோசகம், உடல்வாட்டம் என்னும் இவை ⁵ தோஷங்கள் ஆமாவஸ்த்தையிலிருப்பதைக்

^{1.} ஸ்த்தாநி 2 தோஷம்— எந்த தோஷம் எந்த இடத்தில் இயற்கையில் இருப்பதா வழக்கமேமா, அந்தே ஸ்தோநத்தில் அந்தோஷம் "ஸ்த்தோநி தோஷம்" எனப்படும்.

^{2.} ஆகாட்குக தோஷம்—இயற்கையில் துனக்குச் சம்பந்தமில்லா தஸ்த் தாநாக்கை (அதாவது மற்று ரு ோஷத்தின் ஸ்த்தாநத்தை) அடைந்துள்ள தோஷம் ஆகுத்தை சோஷமாகும்.

^{3.} சமாம் 7-ம் பக்கம் டிப்பணியைப் பார்க்க.

^{4.} குடலில் ஆமாசயத்திலோ அதற்கு அருகிலோ தோவ\$ம் தங்கியிருந் தால் வமநரூபமாய் முகத்தினு இம், ஸூக்;மாந்திரத்தின் கடைசியிலாவது, ஸ்த்தாலாந்திரத்திலாவது, மலாசயத்திலாவது தங்கியிருந்தால் விரேசேந ரூப மாக குதத்தினு இம் தோஷேங்கீன வெளிப்படுத்தலாம் என பது கருத்து.

^{5.} இங்கு "விண்மூத்ர நகதுந்த த்வக்குகு ுஷாம்" என்றும் "சிரோருக் ஜாயதே தீவ்ரா" என்றம் இரண்டு பத்தியங்கள் சில புஸ்தகங்களில் அதிக மாகக் காணப்படுகின்றன. [மலம், மூத்திரம், நகம், பல். சர்மம், நேத்திரம் இவை பசுமை நிரங்கொள்ளும்; அல்லது அதிக சிவப்பாகவும், அதிக கறுப் பாகவும் அவை காணப்படும்; மூள்ளெலும்புகளிலும், இடுப்பிலும், கணுக்களி லும் வலியுண்டாகும்; சிரோவேதுண அதிகமாயுண்டாகும்; நித்திரை அதி கரிக்கும்; வாயில் அருசியுண்டாகும்; தேஹைத்தில் எங்கேயாவது வீக்கமும், ஜ்வாமும், அதிஸாரமும். மயிற்க்கு ச்சலும் காணுவதுண்டு.—என்பது அவ் விரண்டு பெத்தியங்களின் பொருள்.]

குறிப்பிடும் இலக்ஷணங்களாம்; மேற்கூறியவற்றிற்கு எதிரிடையான குறிகள் ஏற்பட்டால், அவை ஆமதோஷமிலலாத ஸாதாரண இயற்கை நிலேமையைக் குறிப்பிடுகின்றன.—23, 24.

ஆமதோஷம்:—ஜாடராக்னி பலங்குன்றிப் போவதால் முதல் தாதுவான ஆஹாராஸமானது பக்குவமாகாமல் பதனழிர்து ஆமா சயத்திலேயே தங்கி நிற்கும்; அவ்வித ரஸமே ஆமதோஷம் என்று கூறப்படுகிறது. மிகவும் கோளாறடைர்த வாதா திதோஷங்கள் ஒன்றேடொன்று மிச்ரமாய்வியேதால், அவற்றிலிருர்தே, பதனழி ர்த கோத்ரவதானியங்களிலிருர்து ¹ ஒருவகை விஷம்போல, ஆம தோஷம் ஸம்பவிப்பதாக வேறு சில சாஸ்திரவல்லோர் சொல்வ தாண்டு.—25, 26.

ஆடு தோஷப் பற்றாள்ள தோஷு தாது-ரோகங்கள்:—அத்தகைய ஆடு தோஷத்துடன் கலந்து விகாரமடைந்த வாதா தி தோஷங்களும், இரஸம் முதலிய தாதுக்களும் ஸாமங்கள் ² என்று வழங்கப்படு கின்றன; ஆடு தோஷத்துடன் கூடிய அவ்வாதா **தி** தோஷங்களால் எந்த வியாதிகள் ஸம்பவிக்கின்றனவோ அவையும் ஸாமங்கள் என் ற கூறப்படும்.—27.

ஸாமமான தோஷங்கள் உடலெங்கும் பரவியிருக்கையில் சிகித் ஸை செய்வதாலான தீமை:— தேஹமெங்கும் பரவி, தாதுக்களில் ஊடுருவிப் பற்றி நிற்பவையும், இடம் விட்டுப் பெயரமுடியாமலிருப் பவையுமான ஸாமதோஷங்களுக்கு * சோதநகிகித்ஸைகளால் பரிஹாரம் செய்ய முபலக்கூடாது; அவ்விதம் செய்வது மிகவும் கஷ்டஸாத்தியமானதால், முதிர்ச்சி பெறுத பசுங்காயிலிருந்து இர ஸம் பிழிய முயலுவதுபோல, அக்கார்யம் ஆதாரமாயுள்ள வஸ்து வுக்கே 4 தீங்கையுண்டுபண்ணும்.—28, 28 है.

ஸாமமான தோஷாதிகளுக்குச் சிகித்ஸை செய்யுமுனற:—பாச நம் தீபரம் ⁵ என்கிற குணங்களேப் பெற்ற ஸ்ரேஹங்கனாலும், ஸ்வேதக்ரியைகளாலும் ஸாமமான தோஷங்களேப் பக்குவம்செய்து,

^{1.} கோத்ரவம்—இதை வாகு தான்யம் என்று சிலர்.

^{2.} ஸாமங்கள்—ஆமதோஷத்தைடன் கூடியவை.

^{3.} ஸாமதோஷங்கள்— ஆமம் என்கிற விஷத்த<u>ா</u>ன்கூடிய வாத பித்த -கபங்கள்.

^{4.} இங்கு பிராணி களுடைய தேஹம்(அதற்கு உதாரணமாகக் கூறிய கனியாத காயும்) '' ஆதாரமாயுள்ள வல்தை'' என்ற குறிப்பிடப்படுகின்றது.

^{5.} பாசகம் என்பதைப்பற்றி 37-ம் பக்கம் டிப்பணியிலும், தீபகம் என்பதைப்பற்றி 52-ம் பக்கம் டிப்பணியிலும் விவரம் காண்க.

அதன்பிறகு சோதாகுணமுள்ள சிகித்ஸாப் பிரயோகங்களால் எற்ற காலத்தில் எந்த மார்க்கம் ஸமீபமாயிருக்குமோ அம்மார்க் நத்தினுல் அவற்றை வெளிபடுத்தவேண்டும்.—293.

தேஹத்தினுள்ளிருந்து தோஷங்களே எளிதில் வெளிப்படுத்து வதற்கான மார்க்கங்கள்:—முகத்திலிட்டு உட்டுகாண்ட சோதாத் திரவ்யமானது, ஆமாசயத் திலுள்ள தோஷங்களே அதி சீக்கிரத்தில் வமனத்தின் மூலமாய் வெளிபடுத்தும்; கழுத்திற்கு மேற்பட்ட அவயவங்களிலுண்டான தோஷங்களே நாசியின்மூலமாய் உபயோ கித்த சோதா ஒளஷதம் சீக்கிரம் வெளியாக்கிவிடும்; குதமார்க்கத் னுல் உபயோகித்த சோதா வஸ்து, பக்வாசய முதற்கொண்டு அதற் குக்கீழுள்ள அவயவங்களிலிருந்தும் தோஷங்களே எளி தில் வெளிப் படுத்துவதும் இயல்பு.—30}.

அமதோஷம் தானே வேளிவரும் போது செய்யக்கூடிய சிகித்லை:—கீழாகசீவா மேலாகவோ கல்லிக்கொண்டு தாளுகவே லெளிவரும் ஆமதோஷங்களே ஒள்ஷதப் பிரயோகங்களால் தடுத்து அடக்கக்கூடாது; அவற்றைத் தடுத்தால், அவை ரோகங்களே யுண்டு பண்ணும். ஆகையால் அவ்வாறு வெளிவரும் தோஷங்களே, முதலில் ஹி தமானவற்றை புட்டுகாண்டு உபேடிக்க வேண்டும்; அப்பால் சிறிது தணிவடையுங்கால் அந்தந்த பாசர ஒள்ஷதங்களால் உள்ள டங்கிய ஆமதோஷத்தைப் பக்குவம் செய்யலாம், அல்லது நன்கு வெளிப்படுத்தியும் விடலாம். 31—32.

தோஷங்களுக்கு சோதாசிகித்ஸை செய்வதற்கேற்ற காலங்கள்:— கிரீஷ் மரு தாவிலும், வர்ஷரு தாவிலும், கிசிரரு தாவிலும் சயமடைக்க வா தம் மு தலிய தோஷங்களே மிறையே ஆவணி, கார்க் திகை, சித்திரை என்னும் வாதா சணமான மாஸங்களில் தாமதமின்றி சோ தக கிகித்லைகளால் வெளிப்படுத்தி விடவேண்டும்; கிரீஷ்மரு தா மிகவும் உஷ்ணமான தா; வர்ஷரு தாவில் மழை மிகு தியாயிருக்கும்; கிசிரரு தாவில் குளிச்சி மிகவும் அதிகம்; ஆகையால்; சயமடைக்க

கிரீவ்>மரு தாவில் வாயுவும், வர்வ>சரு தாவில் பித்தமும், சிசிரு தோவில் கபமும் சயம் அடைவத இயல்பு என்ற முன்னமே கூறப்பட்டிரைச் கிறது.

^{2.} ஆவணிமாஸம் பிறந்ததும் கிரீஷ்மம் முடிவடைந்த வர்ஷருது பிறப்பதால், அப்பொழுது உஷ்ணம் ஒருவாறு தணிந்து மழை ஆரம்பிப் பதால், அது கோடை மாரிகாலங்களுக்கு ஸந்தியாகின்றத; அதனுல் அது ஸாதுயணுகாலம் எனப் படுகிறது. அதிக வெயிலு மில்லாமல் அதிக குளிர்ச்சி அல்லது அதிக மழையு மில்லாமல் நடுத்தாமாயிருப்பதால் அக்காலம் ஸாதாரணம் என்று கூறப்படுகிறது. இவ்விதமே கார்த்திகை சித்திரை களும் ஸாதாரண காலங்களில் சேர்க்கப்புகிகின்றன.

தோஷங்கின ஸாதாரணகாலம் எனப்படும் அந்தந்த ருதுக்களின் ஸந்தியில் சோதநம் செய்யவேண்டும் $1,\ 33-34\frac{1}{2}$.

வியாதி நில்மையில் தோஷகோதாத்திற்கேற்ற காலஸம்பந்த மான விசேஷேவிதி:—முற்கூறிய விதியான தா ஆரோக்கிய நில்மையி விருப்பவரைக் குறித்து சொல்லப்பட்டதாகும்; வியா நி ஏதே ஹம் ஸம்பவித்திருந்தால், அப்பொழுது அந்தந்த வியா நியின் நில் மைக்குத் தகுந்தவாறு எந்த ஸமையத்திலும் சிகித்ஸைகளேச் செய்ய வேண்டும்.—35.

தளிர்காலம் முதலிய வற்றில் சிகித்ஸை செய்யுமுறை:—குளிருக்கும், உஷ்ணத் திற்கும், மழைக்கும் அததற்கு ஏற்ற பரிஹாரத் தைச் செய்தா,² அவ்வப்பொழுது நிறைவேற்றவேண்டிய சிகித்ஸை பைச் செய்துவிடவேண்டும்; சிகித்ஸை செய்வதற்கு அவசியமாய் எற்பட்ட காலத்தை மாத்திரம் வீணிற் கழிக்கக் கூடாது.—36.

ஒள் ஷுத முபயோகிப்பதற்கான பத்துவித காலங்கள்:— ஒள் ஷ தம் உட்கொள்வ தற்கான பல வேறு காலங்களாவன:— ஆகாரமில்லாம அம், ஆஹாரத் திற்கு முன்ன தாகவும், ஆஹாரத் திற்கு இடையிலும், ஆஹாரத் திற்குப் பின்பும், ஒரு கபளத் திற்கும் மற்றுரு கபளத் திற்கும் இடையிலும், ஒவ்வொரு கபளத் திலும் கலக்தும், அடிக்கடி யும், எல்லா உணவிலும் கலக்தும், உணவுக்கு முன்னும் அதற்குப் பின்னும், இரவிலும் ஆகப் பத்துவகையான காலங்கள் ஒள் ஷ த முபயோகிப்பதற்கென்று ஏற்பட்டுள்ளன.—37.

வியாதிகளுக்கேற்ற ஒளவு தோபயோக காலங்கள்:—கபம் அதி களித்தாண்டான வியா தியில் அந்த வியா தியும் சோகியும் பலமாயிரு

^{1. (1)} கிரீஷ்மரு தாவில் பிராணிகளின் தேஹாப் ஆதாககாலத்தின் (இதைப்பற்றி 23 ம் பக்கம் மூலமும் டிப்பணியும் பார்க்க) கடுகைமையிஞல் வாடியும், தீஷ்ணமான வெயிலின் வெப்பத்திஞல் தபிக்கப்பட்டும், காவ ாட்சி-சிரமம் முதலியதால் சோர்வடைந்தும் விடுகின்றது; இந்த ஸமயத்தில் ஒளவு தங்களும் காலஸ்வபாவத்திற் கேற்க மிக்க உஷ்ணமாகவும் தீஷ்ண மாகவும் பரிணமித்து அதியோகம் என்னும் தோஷுத்தைப் பெர்று உடலுக்கு ஹாரி வீளவிக்கும். (2)மாரிக்காலத்தில், மேகங்களால் ஆகாயம் மூடப் படுவதாலும் புதிய இலத்தையுபயோகிக்கவேண்டியிருப்பதாலும், ஜாட ராக்னி குறைவடைந்து, ஆதாககாலத்தின் இறு தியிலுள்ள பலஹினத்தன் மையும் கொடருமாகையாலும் ஒளவு தங்களும் இலத்தில் அமிழ்ந்து வீர்ய மிழந்து வீடுவதாலும் அயோகம் என்னும் சீதாவுத்தில் அமிழ்ந்து வீர்ய மிழந்து வீடுவதாலும் அயோகம் என்னும் சீதாவுத்தில் அமிழ்ந்து வீர்ய மிழந்து வீடுவதாலும் அயோகம் என்னும் சீதாவுத்தில் அமிருந்து வீர்ய மிழந்து வீடுவதாலும் அயோகம் கிரைரு தவில், அபரிமிதமான குளிரால் வாதம் தேஹைத்தில் கட்டுண்டு, அவயவங்கள் விறைத்துப்போய்விடுமாகையால் அதவும் அயோகமாகவே ஆகின்றது.

^{2.} குளிர் மழை இவற்றில் அதிக குளிர்ச்சியில்லாத உடிஃணமான அறையில் படுத்திருக்கச்செய்வதும், மற்றவைகளுக்கும் ஏற்றவாறு ஏதா வதை இவ்வித பரிஹாரம் செய்யவேண்டியதம் அவசியமென்ற இதனுல் குறிப்பிடப்பட்ட தென்கே.

ந்தால், ஆஹாரமில்லாமல் ஒளஷதம் பிரயோகிக்கவேண்டும்; அபா நவாயு கோளாறடைந்தால் ஆஹாரத்திற்கு முந்தி ஒள்ஷத முப யோகிக்கவேண்டும்; ஸமாநவாயு விகாரமடைந்தால் ஆஹாரத்தின் இடையில் ஒள்ஷத்த்தை பெடுத்துக்கொள்ளவும்; வியாகவாயுவின் கோளாறில் காலேப்போஜனமான பின்பும், உகாகவாயுளின் கோளா றில் மாஃப்போஜனத் திற்குப் பின்பும் ஒள் ஷகம் உபயோகிப்பதா நலம் **;** போணவாயு பிரகோபமடைந்தால் ஒவ்வொரு கபளத்திற் கலந்தும், ஒரு சுபளத்திற்கும் மற்றெரு கப்ளத் சிற்கும் நிளிலும் ஒளதை தமுட்கொள்ளலாம்; விஷம், வாக்கி, விக்கல், நாவாட்டு, ச்வாஸ்-காஸ்ர் இவ்வியாதிகளால் வருந்துபவர் அடிக்கடி ஒளவுக முபயோகிப்பது அவகியமாகும். அசோசகத்தில், பலவகைப்பட்ட விசித்திரமான பக்ஷபங்களில் ஒளவு சத்தை நன்றுகக் சலந்து பிர யோகிக்கவேண்டும்; நடுக்கம், ஆகுஷேபகம் என்னும் இதிவு, விக்கல் இவற்றில் இலகுவான ஆஹாரங்களேப் புஜித்துக்கொண்டு ஒளவு தத்தை ஆஹாசத்திற்கு முன்னும் அதற்குப் பிறகும் உபயோகிக்க வேண்டியது; கழுத்துக்கு மேற்பட்ட அவயவங்களிலுண்டான வியா திகளில் இரவிற் படுக்கையில் ஒளவு கேமெடுத் , க் கொள்ள வேண்டும். 38—41.

பதிணு**ன்கா**ம் அத்தியாயம். த்விவிதோபக்ரமணியம்

இனி த்விவிதோபக்ரமணியம^{ு எ}ன்றும் அத்தியாயம் கிவரித் தைக் கூறப்படுகிறது:—

இரண்டுவித் சிகித்ஸா முறைகள்:——ஈஈக்ஸை செய்தாகொள் ளும் பிணியாளி இரண்டுவிதமாக இருப்பதால், சிகித்ஸையையும் இரண்டுவிதமாகப் பிரிக்கவேண்டியிருக்கிறது. அச்சிகித்ஸைகளுள் ஒன்று ஸுந்தேர்ப்பணம் ² என்றும், மற்னென்று அபதாப்பணம் என் றும் ³ வழுங்கப்படும்; அவற்றுள் ஸைந்தர்ப்பணத்திற்கு பருஹ்மணம் என்றும், அபதாப்பணத்திற்கு இலங்கோம் என்றும் வேறு பெயர்க ளுண்டு.——1, 1½.

ப்ருஹ்மணலங்காங்களின் விவாம் :— தேஹத்திற்கு எது ப்ரு ஹத்வத்தை—என்றுல் புஷ்டியைத்— தரக்கூடியதோ அது ப்ருஹ் மணம் எனப்படும்; தேஹத்திற்கு எது இலாகவத்தை—என்றுல்

^{1.} இரண்டு வீதமான (ப்ருஹ்மணம் இலங்காம் என் ஹம்) சிகித்ஸா விசேஷங்குள முக்கியமாக விவெரிக்கும் அத்தியாயம் ''த்விவிதோபக்ாமணீ யம்'' எனப்படுகிறதா, [த்விவிதம்—இரண்டுவிதம்; உபக்ாமணீயம்— சிகித்ஸை.]

^{2.} ஸ்க்காப்பணம்—தேஹத்திற்கும் மனத்துக்கும் தருப்தியை யுண்டுபண்ணுவது எனப் பொருள்.

^{3.} அபதர்ப்பணம்—கெலேசம் தாக்கூடி**ய** சிகித்லை யென்று பொ ருள்,